

Sygn. akt: I C 531/22 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2023 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Anna Wołujewicz
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Joanna Mucha

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2023 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko (...) Spółki Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda M. G. na rzecz pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 287zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 531/22 upr.

UZASADNIENIE

Powód M. G. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą P.H.U. M. G. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego (...) SA w W. kwoty 842,55 zł. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 września 2022 roku do dnia zapłaty a także o zasądzenie kosztów procesu.

Powód swoje roszczenie uzasadnił wskazując, że w dniu 23 lipca 2022 r. doszło do kolizji, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód R. (...) o nr rej. (...), należący do poszkodowanej J. K. (1). Za sprawcę szkody został uznany posiadacz samochodu ubezpieczonego w zakresie OC u strony pozwanej. W dniu 22 sierpnia 2022 r. J. K. (1) zawarła z powodem umowę najmu, która trwała do dnia 27 sierpnia 2022 r. Powód wyjaśnił, że dochodzi od pozwanego należności za czas trwania najmu pojazdu zastępczego od dnia 22 sierpnia 2022 r. do dnia 27 sierpnia 2022 r., a legitymację czynną powoda stanowi umowa cesji wierzytelności z dnia 7 października 2022 r. przenosząca uprawnienia do dochodzenia roszczeń przez powoda w zakresie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Powód wystawił fakturę Vat w dniu 29 sierpnia 2022 r. za najem pojazdu zastępczego na kwotę 1.076,25 zł. brutto. Pozwany uznał roszczenie co do zasady i przelał na rachunek powoda kwotę 233,70 zł., tym samym do zapłaty pozostała kwota 842,55 zł. Według strony przy oddawaniu uszkodzonego samochodu do naprawy zachowano należyta staranność w wyborze podmiotu dokonującego naprawy. Poszkodowany zwrócił się do pracownika zakładu o określenie przewidywanego czasu naprawy uszkodzonego auta, aby móc wynajmować samochód zastępczy jedynie przez okres rzeczywistego braku możliwości korzystania z własnego auta.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Przyznał, że likwidował przedmiotową szkodę i w konsekwencji zapłacił 233,70zł. tytułem odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Pozwany podkreślił, że odszkodowanie za pozbawienie możliwości korzystania z pojazdu niekonieczne musi być równe czynszowi najmu, który zapłacił poszkodowany. Pozwany powołał się również na orzecznictwo SN oraz treść art. 354 k.c., podkreślając, że wierzyciel powinien przy wykonywaniu zobowiązania z ubezpieczycielem dążyć do zmniejszenia rozmiarów szkody. Nie można akceptować sytuacji, że poszkodowany może w sposób dowolny podejmować decyzje gospodarcze, a skutki tych decyzji obciążać mają ubezpieczyciela. Podkreślił, że ww. wypłacona kwota jest zasadna uwzględniając wynajęcie pojazdu zastępczego za okres 2 dni, przy stawce 95 zł. netto (116,85 zł. brutto) za dzień najmu. Podkreślał również, że w chwili zgłoszenia szkody oraz w rozmowie telefonicznej pozwany wyraźnie zaproponował poszkodowanej możliwość zorganizowania pojazdu zastępczego oraz akceptowanych stawek (od 6:55 nagrania). Podkreślił, że poszkodowana oświadczyła, że nie chce wynająć pojazdu zastępczego. Ponadto poinformował ją o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego oraz akceptowalnych stawkach najmu w piśmie z dnia 26 lipca 2022 r.

W piśmie z dnia 7 marca 2023 r. powód cofnął wnioski dowodowe dotyczące opinii biegłego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 lipca 2022 r. doszło do kolizji w której jej sprawca posiadał zawartą z pozwanym (...) SA z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Uszkodzeniu uległ samochód R. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność J. K. (1).

bezsporne

W dniu 22 sierpnia 2022 r. ww. poszkodowana zawarła z P.H.U. (...) umowę najmu pojazdu zastępczego S. (...) o nr rej. (...), w której ustalono, że stawka czynszu za każdą rozpoczętą dobę wynajmu wynosi 175 zł. netto.

dowód umowa k. 25

Poszkodowana zgłosiła szkodę do pozwanego towarzystwa ubezpieczeń. Ubezpieczyciel w dniu zgłoszenia szkody telefonicznie jak i w e-mailu z dnia 26 lipca 2022 r. poinformował ją, że w przypadku gdy nie zdecyduje się na naprawę w warsztacie wskazanym przez (...), to przed rozpoczęciem naprawy jest proszona o uzgodnienie z pozwanym wszystkich kosztów. Poproszono także poszkodowaną aby zapoznała się z zasadami wynajmu pojazdu zastępczego, a jeżeli chce aby zorganizować jej pojazd zastępczy, to poproszono ją o kontakt z infolinią pozwanego. Poinformowano ją także, że jeżeli zdecyduje się na wynajem pojazdu zastępczego we własnym zakresie, to pozwany może ograniczyć wysokość zwrotu, który zostanie przyznany i zostanie wpłacona kwota uzgodniona z kosztami jakie poniósłby ubezpieczyciel, gdyby to on organizował pojazd zastępczy. Wskazano wysokość akceptowanej stawki, za wynajęcie samochodu od 1 do 14 dni w kwocie 95 zł. netto. Jednocześnie wskazał, iż w przypadku wyboru samochodu zastępczego z innej firmy, poszkodowana będzie musiała udokumentować konieczność wynajmu samochodu zastępczego. Poszkodowana nie skorzystała z oferty pozwanego Towarzystwa (...). Korzystała z samochodu zastępczego otrzymanego od powoda.

bezsporne ponadto dowód: pismo k. 52, nagranie k. 54

W dniu 29 sierpnia 2022 r. powód wystawił fakturę VAT nr 1522/2022 na łączną kwotę 1.076,25 zł tytułem najmu pojazdu zastępczego obejmującego 5 dni najmu. W fakturze określono wysokość stawki za każdą rozpoczętą dobę wynajmu na kwotę 175,00 zł netto, co stanowiło 215,25 zł brutto. Przedmiotową fakturę powód przedstawił pozwanemu towarzystwu ubezpieczeń. Po jej zweryfikowaniu pod względem zasadności pozwany uwzględnił refundację kosztów wynajmu pojazdu zastępczego w kwocie 233,70 zł.

bezsporne, ponadto dowód: faktura k. 23

W dniu 7 października 2022 r. poszkodowana zawarła z powodem umowę cesji wierzytelności, zgodnie z którą przełała na jego rzecz wierzytelność stanowiącą prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego w wysokości 842,55 zł.

dowód: umowa przelewu wierzytelności k. 24,

Pozwany od 25 maja 2018 r. współpracuje z 99 rent sp. z o.o. w W., która to firma oferuje osobom poszkodowanym najem pojazdów zastępczych, we wszystkich klasach, na uzgodnionych w (...) SA warunkach wynajmu, określających w szczególności dobowe stawki czynszu najmu np. w klasie C po stawce 95 zł netto jeżeli wynajem nie trwa dłużej niż 7 dni.

oświadczenie k. 53

Sąd zważył co następuje:

W ocenie Sądu powództwo w niniejszej sprawie nie zasługiwało na uwzględnienie. Co do zasady stan faktyczny był bezsporny pomiędzy stronami. Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa, kwestionował wartość stawki dobowej za najem pojazdu zastępczego i czas trwania umowy. Podnosił, że poszkodowana miała ofertę samochodu zastępczego z korzystniejszą, tańszą propozycją najmu.

Bezsporna w sprawie była także odpowiedzialność pozwanego za skutki kolizji drogowej, w której uszkodzony został przedmiotowy pojazd, którego właścicielem była J. K. (1). Niewątpliwie zaciągnięcie przez poszkodowaną zobowiązań do zapłaty czynszu najmu pojazdu zastępczego stanowi szkodę w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., pozostającą w związku przyczynowym z kolizją drogową. Odpowiedzialność bezpośredniego sprawcy szkody wynika z art. 436 § 2 k.c., natomiast odpowiedzialność pozwanego ma charakter akcesoryjny na podstawie zawartej ze sprawcą zdarzenia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych (art. 822 § 1 i 4 k.c.). Odpowiedzialność swoją pozwany uznał już w postępowaniu likwidacyjnym, w którym wypłacił poszkodowanej kwotę 233,70 zł tytułem odszkodowania za najem samochodu zastępczego.

W ocenie Sądu powód był legitymowany czynnie do wystąpienia z przedmiotowym roszczeniem. Z materiału dowodowego wynika, że w dniu 7 października 2022 r. poszkodowana zawarła z powodem P.H.U. (...) z siedzibą w O. umowę cesji wierzytelności, zgodnie z którą scedowała na niego roszczenia dotyczące odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów związanych z korzystaniem z samochodu zastępczego (dowód: umowa cesji k. 24). Umowa ta nie była kwestionowana przez pozwanego.

Podkreślić należy, że strona pozwana nie kwestionowała potrzeby korzystania przez poszkodowanego z pojazdu zastępczego. Jej zastrzeżenia dotyczyły wyłącznie stawki czynszu, w oparciu o którą powód wyliczył przypadającą mu należność oraz długość trwania umowy najmu. W związku z powyższym sporna była okoliczność dotycząca stawki dziennej czynszu najmu pojazdu zastępczego i czas trwania umowy. W tym miejscu wskazać należy, że powód domagał się refundacji kosztów najmu pojazdu według stawki w wysokości 175,00 zł netto, co stanowiło 215,25 zł brutto za dobę (dowód: faktura k. 23).

Nie budzi wątpliwości, że zgodnie z ogólnymi regułami postępowania dowodowego, obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. Zdaniem Sądu to powód powinien wykazać istnienie swojej wierzytelności będącej przedmiotem niniejszego postępowania, powinien wykazać zasadność dochodzonej kwoty stawki za dzień najmu pojazdu oraz konieczność trwania okresu najmu.

W ocenie Sądu wysokość czynszu najmu należało jednak ustalić na poziomie wysokości wskazanym przez stronę pozwaną. Zgodzić się należy ze stroną powodową, że poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwania oferty najtańszej i najkorzystniejszej. Wskazać jednak należy, że widoczna jest w ostatnim okresie tendencja organizowania przez

ubezpieczycieli najmu pojazdu zastępczego, albowiem najem taki stał się w ostatnim czasie bardzo popularny. Podkreślić należy, że na poszkodowanym ciąży obowiązek minimalizacji szkody, obowiązek współdziałania wynikający z art. 354 k.c. Zgodnie z art. 354 § 1 k.c. dłużnik, którym jest w niniejszej sprawie ubezpieczyciel, powinien wykonywać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadami współzycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje – także w sposób im odpowiadający. Natomiast § 2 ww. przepisu stanowi, że w taki sam sposób wierzyciel, którym w niniejszej sprawie jest pokrzywdzony, powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, że ubezpieczyciel nie może ponosić odpowiedzialności za działanie poszkodowanego. Podkreślić należy, iż wyrównaniu podlegają jedynie ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (por. uchwałę SN z 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11). W tej kategorii mieszczą się rzeczywiście poniesione koszty na najem auta o tych samych lub zbliżonych parametrach, co uszkodzony samochód (w związku z szeregowaniem samochodów według ich typów, wyznacznikiem w tym zakresie jest sklasyfikowanie obu pojazdów w tym samym segmencie), choćby nawet były wyższe, niż skalkulowane według średnich stawek obowiązujących na rynku lokalnym (por. uchwałę SN z 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03); ze względu na to, że odszkodowanie nie powinno stanowić źródła przysporzenia, w przypadku najmu auta o wyższym standardzie, rekompensacie nie podlega różnica pomiędzy przewidzianym dla niego czynszem najmu a czynszem właściwym dla auta podobnego do uszkodzonego.

W ocenie Sądu złożenie propozycji zorganizowania najmu i nieskorzystanie z niej przez poszkodowanego bez uzasadnionej podstawy powoduje, że takie postępowanie jest traktowane jako przyczynianie się do powiększenia szkody. Ciężar dowodu wykazania, że propozycja była złożona i do poszkodowanego dotarła, obciąża ubezpieczyciela. Pozwany wykazał ten fakt, m.in. wydrukem pisma skierowanego do poszkodowanej jak i treścią rozmowy, w których przedstawiono propozycję najmu i wskazano stawkę, do której ewentualny najem z innego źródła będzie weryfikowany (dowód: wydruk pisma k. 51-52, płyta CD k.54, zeznawania świadka J. K. k. 94). Z nagrania wynika wprost, że poszkodowana była poinformowana o konieczności współpracy i konsekwencjach wynajęcia samochodu spoza oferty (...). Poszkodowana miała prawo skorzystać z najmu pojazdu zastępczego z wybranej przez siebie wypożyczalni, niemniej jednak okoliczność ta nie powinna obciążać ubezpieczyciela, który proponował jej najem za swoim pośrednictwem. Strony umowy najmu powinny dostosować w takiej sytuacji stawkę najmu do stawek akceptowalnych przez pozwanego, za które sam taki najem mógłby zorganizować poszkodowanej. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości, że pozwany współpracuje z firmami świadczącymi usługi w zakresie profesjonalnego wynajmu pojazdów (dowód: oświadczenie k. 53). W związku z powyższym strona pozwana wykazała, że proponowała poszkodowanej najem pojazdu. Z przedmiotowych ww. dowodów wynika wprost, że ubezpieczyciel zaproponował poszkodowanej wynajem pojazdu zastępczego i wskazał stawkę, do której będzie zweryfikowany najem w innej firmie. Niewątpliwie ta okoliczność ma istotne znaczenie dla oceny zasadności dochodzonego odszkodowania w tym zakresie.

Podkreślić należy, że również Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie – jak słusznie zauważa pozwany - stwierdził, że poszkodowany nie jest wprawdzie związany propozycją najmu pojazdu zastępczego złożoną przez ubezpieczyciela, jednakże korzystając z usług podmiotu, którego stawki są wyższe niż uznawane przez ubezpieczyciela naraża się na ryzyko nieodzyskania wszystkich kosztów poniesionych tytułem najmu pojazdu zastępczego (uchwała Sądu Najwyższego z 24.08.2018 r., III CZP 20/17). W przypadku szkody, na której wysokość poszkodowany ma wpływ, ma on obowiązek współdziałania z ubezpieczycielem w celu jej minimalizacji nawet kosztem drobnych niedogodności o charakterze niemajątkowym. Sąd nie podzielił stanowiska powoda w zakresie interpretacji, że pozwany nie wykazał złożenia konkretnej oferty. Brak jest jakichkolwiek podstaw aby uznać, że pozwany nie miał możliwości wynajęcia pojazdu na warunkach przedstawionych w swojej propozycji.

W związku powyższym Sąd, dokonując rozstrzygnięcia niniejszej sprawy ustalił, że stawka za dobę najmu pojazdu zastępczego, której domaga się powód w kwocie 215,25 zł brutto nie jest stawką zasadną w niniejszej sprawie i zasadnym jest przyjęcie stawki proponowanej przez pozwanego. Zasadnym jest zatem przyjęcie, że pozwany wywiązał się ze swojego zobowiązania w momencie wypłaty powodowi odszkodowania z tego tytułu w łącznej kwocie 233,70 zł.

Sąd nie podzielił również zdania powoda co do okresu trwania umowy najmu. Powód wskazał, że czas konieczny był to okres 5 dni, według pozwanego były to 2 dni. W związku z powyższym na powodzie ciążył obowiązek wykazania, że konieczny czas naprawy samochodu wynosił 5 dni, albowiem była to okoliczność sporna. W ocenie Sądu powód tak powinien zorganizować prace związane z naprawą pojazdu, aby zminimalizować koszty związane z wynajmem pojazdu przez m.in. odpowiednie zorganizowanie czasu naprawy uszkodzonego auta. Podkreślić jednak należy, że to na stronie powodowej ciążył obowiązek wykazania (art. 6 k.c., art. 232 k.p.c.), że w tym konkretnym przypadku czas naprawy pojazdu i konieczność wynajmu pojazdu trwała 5 dni. Na tę okoliczność powód nie przedstawił żadnego środka dowodowego, albowiem wnioski z opinii biegłego zostały przez niego cofnięte.

Mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 362 k.c. oddalił powództwo w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. i § 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy, ustalając, że powód ponosi koszty w całości, czyli w zakresie, w jakim przegrał sprawę. Na mocy art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do kosztów niezbędnych po stronie pozwanej zaliczono: opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł i koszty zastępstwa procesowego - zgodnie z § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265) – w kwocie 270,00, zł, którą to łączną kwotę 287 zł wraz z odsetkami Sąd od powoda na rzecz pozwanej zasądził w punkcie 2 wyroku.